

csak mindig meg kell mondanunk, hogy a szóban forgó mutató milyen szolgáltatásra és tényre vonatkozik. *Minél több mutatóval élünk, annál aránytalanul értékelhetjük az információkereső rendszereket.*

A tájékoztatói rendszer fejlettségének jelenlegi szakaszában egy-egy információkereső rendszer értékéről a legbeszédesebben az alábbi mutatók vallanak:

- a keresés teljessége és pontossága,
- a kielégítés teljessége és pontossága a rendszer egyes dokumentum-masszívumai szerint,
- a kielégítés teljessége és pontossága a rendszer dokumentum-masszívumának egészére vonatkoztatva,
- a rendszerbe tartozó dokumentum-masszívumok gyarapításának teljessége és pontossága.

Azt, hogy milyen további teljességi és pontossági mutatók mélyíthetnék még el az információkereső rendszerek egyedi és összehasonlító értékelését, szisztematikus kutatómunkának kellene felderítenie.

/Nausno–Tehnicsezka Informacija, 2. sor. 8. sz. 1975. p. 3–7./

(Futala Tibor)

A felhasználó szerepe az információs rendszerekben

Az Atlanti Szövetség keretében működő *AGARD (Advisory Group for Aerospace Research and Development = Űrkutatási és Fejlesztési Tanács)* műszaki tájékoztatói bizottsága 1975. októberében *Koppenhágában* tartott ülésén megállapította, hogy a felhasználóiról – az információs szolgáltatások tulajdonképpeni végcéljáról – jóformán alig tudunk többet annál, mint hogy létezik, bár elvben tisztában vagyunk azzal is, hogy a legtöbb információs rendszernek ugyancsak hasznára válnék, ha azt a felhasználó érdekeivel egybehangolnák. Ezzel szemben az információs rendszerek mindössze 20%-ának létrehozásában játszottak közre a felhasználók igényei. További 80%-át valamilyen felsőbb helyen – többnyire meglévő számítógép-kapacitás kihasználása érdekében – hozott határozat következményeként, készen tálalták a felhasználóknak. Joggal vethető fel tehát a kérdés, hogy egy eredményesnek mondott információs rendszer valóban a felhasználónak vagy csupán a rendszer létrehozójának hasznos-e.

Abból a megállapításból, hogy a holdraszállás megvalósításához csupán 8%-nyi új ismeretanyagra volt szükség, arra következtetnek, hogy az ún. információrobanás összetevői korántsem mindig újdonságok. Ez pedig azt jelenti, hogy az irodalomáradaton azonnal úrrá lehetne lenni, ha az unalomig ismételt régi információkat egyszerűen figyelmen kívül hagynánk. De ki végezze el a szűrés feladatát és hogyan?

/Mitteilungsblatt für Sprachfragen, Terminologie und Ordnungsprobleme in Information und Dokumentation, 1975. 11. sz. nov. 11. p. 8./

Egyetemi doktori disszertációk téziseinek bibliográfiai számbavétele az Európa Tanács (Council of Europe) programjában

A nyugat-európai *Európa Tanács Felsőoktatási és Kutatási Bizottsága (Committee for Higher Education and Research of the Council of Europe)* 1975. február 13–14-én *Strassburgban* rendezett ülésére meghívta 13 ország szakembereit, akik egyetemi doktori disszertációk téziseinek közreadásában, terjesztésében és bibliográfiai számbavételével járatosak. Az ülésen a következő javaslatokat fogadták el:

közre kell adni egy kurrens jegyzéket a *Kulturális Együttműködési Bizottság (Conseil de Coopération Culturelle, – CCC)* tagországainak egyetemeken elfogadott doktori disszertációkról, tekintetbe véve egy angol kiadvállalat ajánlatát. A bibliográfiai adatokat katalóguskártyán vagy mágnesszalagon (kompatibilis MARC formátumban), válogatottan vagy teljességgel kell hozzáférhetővé tenni;

az egyetemi doktori disszertációkat hozzáférhetővé kell tenni eredetiben, másolatban vagy könyvtárközi kölcsönzés útján. E célból az egyetemi könyvtáraknak meg kell kapniuk a megvédett disszertációkat legalább 2 példányban. Amennyiben szükséges, e feladat ellátására országos központokat kell létrehozni;

a disszertációk publikálásához az egyetemeknek vagy minisztériumoknak kell a fedezetet biztosítaniuk. Figyelembe kell venni a cserére való alkalmasságot is. Amennyiben nincs az egyetemek között csere-megállapodás, a cserét az országos központok vagy több ország regionális központja útján kell elintézni.

/Bibliography, Documentation, Terminology, 15. köt. 5. sz. 1975. p. 307./

(Dáczér Éva)

Az UBC támogatása

Az IFLA 1977. június 30-ig terjedő periódusra 144 200 dollárt kapott a *Council of Library Resources*-tól az UBC (*Universal Bibliographic Control = Egyetemes Bibliográfiai Számbavétel*) támogatására. A *British Library* keretében egy éve felállított UBC-Hivatal felmérte a lehetőségeket. Széles körű tevékenységébe tartoznak: speciális katalogizálási program, regionális szemináriumok a nemzeti bibliográfiákról, katalogizálási kézikönyvek és szabványok szerkesztése és kiadása, tanácsadó szolgálat, az *International Cataloguing* negyedéves folyóirat kiadása.

/Recent Developments, 3. köt. 2. sz. 1975. p. 3./